

Teologian eriytyvä osio

Avattu osio täytyy suorittaa kerralla loppuun etkä voi palata osioon enää myöhemmin.

Kun osiokohtainen aika tulee täyteen, osio sulkeutuu. Jos osio jää sinulta kesken, viimeisin tilanne tallentuu vastaukseksi.

Osio koostuu tehtävistä D1–D20. Osioista voit saada 20 pistettä.

Tehtävät perustuvat kokeessa annettuihin tietoihin ja aineistoihin.

Aineistotiedostot ovat pdf-tiedostoja, jotka saa avata millä tahansa pdf-lukuohjelmalla. Avatun koeaineiston saa vetää erilliseen ikkunaan tehtävien rinnalle.

Etsi-toiminnon käyttäminen on sallittua (esimerkiksi näppäinyhdistelmällä Ctrl+F tai Cmd+F). Etsi-toiminto ei välttämättä löydä kaikkea tekstiä, esimerkiksi kuvissa olevaa tekstiä.

Teologian eriytyvä osio koostuu kaikkiaan 20 automaattitarkisteisesta monivalintatehtävästä. Tehtävistä osa perustuu jaettuihin aineistoihin ja osa on yleistietokysymyksiä, jotka mittaavat kiinnostusta ja harrastuneisuutta teologian ja uskonnotutkimuksen aihepiirejä kohtaan.

Aineistot:

- Mikko Malkavaaran blogiteksti: Identiteetti
- Ylen uutinen: KKO pohtii, ovatko Päivi Räsänen kirjoitukset vihapuhetta – Räsänen: tuomio johtaisi Raamatun sensuroimiseen

Tehtävät:

- Tehtävät 1–4 perustuvat Mikko Malkavaaran blogitekstiin.
- Tehtävät 6–8 perustuvat Ylen artikkeliin.
- Tehtävä 10 perustuu molempiin kokeessa jaettaviin aineistoihin.
- Tehtävät 5, 9 ja 11–20 ovat yleistietokysymyksiä.

Pisteytys:

Teologian eriytyvä osio voi tuottaa 20 pistettä. Kukin tehtävä tuottaa maksimissaan yhden pisteen.

Kussakin tehtävässä on 5 väitettä, joista oikein on 1–5 kappaletta. Vastaa jaettujen aineistojen tai yleistiedon perusteella tehtäviin rastittamalla todet väitteet.

Jokainen vastausvaihtoehto tuottaa +0,2 tai -0,2 pistettä sen mukaan, onko vastaus oikein vai väärin. Näin yhdestä tehtävästä voi saada enintään 1,0 pistettä. Tehtävän kokonaan rastittamatta jättäminen tulkitaan vastaamatta jättämiseksi, jolloin tehtävästä saa -1,0 pistettä.

D1. Mikä tai mitkä seuraavista näkemyksistä esiintyvät Malkavaaran tekstissä ”Identiteetti”?

- Identiteetti muodostuu jännitteessä ihmisen sisäisen minuuden ja ulkoapäin tulevien odotusten välillä.
- Sosiaalisen identiteetin kautta ihminen liittyy muihin ihmisiin ja ryhmiin.
- Omaksutulla identiteetillä tarkoitetaan ulkoapäin annettua roolia.
- Papin identiteetti määritellään ulkoa päin.
- Ryhmäidentiteetillä tarkoitetaan ulkoapäin omaksuttua identiteettiä.

D2. Mikä Malkavaaran tekstissä yhdistää toisiinsa Kunderan, Fukuyaman ja Gloverin ajatuksia?

- Ei mikään.
- Identiteetin jakaminen yksilölliseen ja sosiaaliseen identiteettiin.
- Toisten ihmisten vaikutus yksilöiden identiteetteihin.
- Ryhmäidentiteetin ja yksilöidentiteetin välinen jännite.
- Kypsän identiteetin etsintä.

D3. Millaisena Fukuyama näkee länsimaisen ihmiskäsityksen ja sen kehityksen Malkavaaran tekstin mukaan?

- Länsimainen ihmiskäsitys korostaa yksilön sisäistä minuutta.
- Itsensä toteuttamisen korostus on johtanut vaatimukseen erilaisten identiteettiryhmien tunnustamisesta.
- Länsimainen ihmiskäsitys on muuttunut viimevuosina identiteettipolitiikan myötä.
- Identiteettipolitiikka on korostanut yksilöidentiteettejä entisestään.
- Martti Luther oli ensimmäisiä identiteettipolitiikan harjoittajia.

D4. Miksi identiteettipolitiikka on Malkavaaran tekstin mukaan ongelmallista?

- Se ei tunnista ihmisen sisäisen ja ulkoisen minuuden välistä eroa.
- Sillä on yhteiskuntaa hajottava vaikutus.
- Se lisää ryhmien vaikutusta yksilöiden ajatteluun.
- Sen myötä nationalistinen oikeisto on omaksunut vasemmistolaisia toimintatapoja.
- Se politisoi ihmisten tarpeen tunnustuksen ja hyväksynnän saamiseen.

D5. Mitkä väittämistä pitävät paikkansa?

- Suomessa ei ole harjoitettu identiteettipolitiikkaa ennen kuin viime vuosikymmeninä.
- Viime vuosina vaatimukset erilaisten vähemmistöryhmien oikeuksista ja tunnustamisesta ovat nousseet voimakkaammin yhteiskunnalliseen keskusteluun.
- Suomessa identiteettipolitiikka liittyy pääasiassa vähemmistöihin, koska enemmistöidentiteettejä ei yleensä politisoida.
- Suomalaisessa maahanmuuttokeskustelussa esiintyy identiteettipolitiikkaan liittyviä piirteitä.
- Translain (laki sukupuolen vahvistamisesta) muutosta koskevasta julkisesta keskustelusta voidaan löytää identiteettipolittikan piirteitä.

D6. Mihin Räsänen Ylen uutisen mukaan kertoi pyrkineensä sosiaalisen median viestissään?

- Solvaamaan homoseksuaaleja.
- Esittämään omaan vakaumukseensa perustuvan näkemyksen.
- Kysymään kirkon johdolta syytä osallistua pride-tapahtumaan.
- Esittämään sanan- ja uskonnonvapauden suojaamaa vakaumuksellista puhetta.
- Kritisoimaan kirkon johdon toimintaa.

D7. Miksi Ylen uutisen mukaan syyttäjät veivät syytteen korkeimpaan oikeuteen?

- Rakentaakseen ennakkotapauksen sille, miten homoseksuaaleista saa julkisuudessa puhua.
- Koska Räsänen esittämät näkemykset ovat ristiriidassa kirkon opin kanssa.
- Selvittääkseen, missä kulkee lain mukaan sananvapauden ja vihapuheen raja.
- Kaventaakseen sanan- ja uskonnonvapautta.

- Saadakseen ihmiset sensuroimaan uskonnollisten näkemystensä esittämistä.

D8. Miksi syytteet Räsästä kohtaan hylättiin Ylen uutisen mukaan kahdessa oikeusasteessa?

- Räsäsen ei katsottu halventaneen homoseksuaaleja.
- Räsäsen katsottiin halventaneen homoseksuaaleja, mutta alemmat oikeusasteet halusivat päätöksen ylemmästä oikeusasteesta.
- Räsäsen katsottiin halventaneen homoseksuaaleja, mutta hänen uskonnollinen vakaumuksensa nähtiin lieventävänä asianhaarana.
- Räsäsen katsottiin halventaneen homoseksuaaleja, mutta hänen roolinsa poliittisena vaikuttajana nähtiin lieventävänä asianhaarana.
- Räsäsen katsottiin halventaneen homoseksuaaleja, mutta kuitenkin tavalla, joka ei täytä laittoman vihapuheen tunnusmerkkejä.

D9. Mitä Räsäsen sosiaalisen median viestissä esiintyvä Roomalaiskirjeen kohta käsittelee?

- Homoseksuaalien kivittämistä.
- Kristittyjen paremmuutta muihin nähden.
- Lankeemusta ja Jumalan hylkäämisen seurauksia.
- Jokaisen ihmisen syyllisyyttä.
- Syntiä.

D10. Miten Räsäsen oikeustapauksen yhteiskunnallista merkitystä voidaan analysoida identiteettipolitiikan näkökulmasta Malkavaaran tekstin valossa?

- Räsäsen tapauksessa törmäävät useamman identiteettiryhmän intressit.
- Oikeudellinen arviointi toimii areenana, jossa määritellään julkisen puheen rajat tilanteessa, jossa useat identiteettiryhmät vaativat suojaa ja tunnustusta.
- Tapaus voidaan tulkita tunnustuskamppailuna, jossa seksuaalivähemmistöjen kokemus arvokkuudesta ja konservatiivikristittyjen kokemus uskonnonvapaudesta asettuvat jännitteiseen suhteeseen.

- Räsäsen esittämät näkemykset ovat puhdas esimerkki Fukuyaman kuvaamasta kansallismielisen oikeiston toimintatavasta, jossa vähemmistöjä demonisoidaan ja syytetään yhteiskunnan ongelmista.
- Kirkon sisäinen arvokeskustelu voidaan tulkita osaksi laajempaa kamppailua siitä, kuka määrittelee yhteisön normatiivisen identiteetin.

D11. Mitkä seuraavista ovat teologisia tieteenaloja Helsingin yliopistossa?

- Kirkkohistoria
- Uskontotieto
- Eksegeeniikka
- Systeminen teologia
- Käytännöllinen teologia

D12. Mikä tai mitkä seuraavista ovat olleet tyypillisiä kehityssuuntia suomalaisten uskonnollisille ja katsomuksellisille näkemyksille viime vuosikymmeninä?

- Lähes kaikkien uskonnollisten liikkeiden jäsenmäärät ovat laskeneet viime vuosikymmeninä.
- Uskonnottomuus on yleistynyt enemmistön katsomukseksi.
- Maahanmuuton myötä uskonnot ovat tulleet näkyvämmiksi Suomessa.
- Vaikka institutionaalinen uskonnollisuus on heikentynyt, kiinnostus uskonnollisia ja eksistentiaalisia kysymyksiä kohtaan ei ole kadonnut.
- Tutkimusten mukaan enemmistö nuorista miehistä uskoo nykyisin kristinuskon opettamaan Jumalaan.

D13. Ketkä seuraavista ovat kristillisten kirkkokuntien nykyisiä, virassa toimivia arkkipiispoja Suomessa?

- Leo Makkonen
- Tapio Luoma
- Raimo Goyarrola
- Kari Mäkinen
- Juhana Pohjola

D14. Mikä tai mitkä seuraavista koulun katsomusopetusta koskevista väittämistä ovat tosia?

- Koulun uskonnon opetukseen on pakko osallistua, jos kuuluu Suomen evankelis-luterilaiseen kirkkoon.
- Jos oppilas ei kuulu mihinkään uskonnolliseen yhdyskuntaan, hänen on opiskeltava elämäkatsomustietoa.
- Muiden kuin evankelis-luterilaisen uskonnon oppilaille järjestetään omaa opetusta vain, jos heidän vanhempansa sitä pyytävät.
- Koulut voivat halutessaan opettaa eri uskontojen ja elämäkatsomustiedon oppilaille yhteistä katsomusainetta, jossa kaikki oppilaat suorittavat keskenään saman oppimäärän.
- Suomessa uskonnonopettajan on oltava sen uskontokunnan jäsen, jonka uskontoa hän opettaa.

D15. Mitä käsitteellä sinifikaatio (engl. sinicization) tarkoitetaan Kiinan nykyisen valtiollisen uskontopolitiikan kontekstissa?

- Uskonnonvapautta ja uskontojen rauhaista rinnakkaiseloja ajavaa politiikkaa.
- Taloudellista strategiaa, jossa kansainväliset uskonnolliset järjestöt pakotetaan käyttämään Kiinan valuuttaa ja pankkijärjestelmää lahjoitusten siirroissa.
- Luonnollista kehitystä, jossa etniset vähemmistöt omaksuvat vapaaehtoisesti enemmistökulttuurin kielen ja uskonnon.
- Valtion johtamaa kampanjaa, jonka tavoitteena on muokata uskonnolliset opit, käytännöt, arkkitehtuuri ja identiteetit yhteensopiviksi Kiinan kommunistisen puolueen ideologian ja perinteisen kiinalaisen kulttuurin kanssa.
- Ulkopoliittista doktriinia, jossa Kiina pyrkii levittämään kiinalaista kulttuuria ja perinteistä uskontoa (konfutselaisuus) Kiinan ulkopuolelle.

D16. Kun tarkastellaan uskonnollisuutta entisen Itäblokin maissa, Puola ja Tšekki edustavat ääripäitä. Mikä tai mitkä seikat selittävät parhaiten Puolan korkeaa ja Tšekin matalaa uskonnollisuutta?

- Puolassa katolinen kirkko onnistui pääsemään kommunistisen puolueen suosioon toisin kuin Tšekissä.
- Puolassa katolinen kirkko toimi vastarinnan linnakkeena kommunismia vastaan.
- Tšekissä katolisen kirkon kytkeytyminen poliittiseen valtaan teki siitä epäsuositun.
- Tšekissä kommunistinen hallinto onnistui tukahduttamaan vireän hussilaisen protestanttilaisen kulttuurin.
- Tšekissä protestanttisuus oli tukahdutettu jo ennen kommunismin aikaa.

D17. Mikä tapahtuma ravisteli anglikaanista kirkkoyhteisöä vuonna 2025?

- Laaja korruptioskandaali paljastui yhteisön piispakunnassa.
- Osa anglikaanisista seurakunnista ja papeista siirtyi katoliseen kirkkoon paavin tarjoaman erityisjärjestelyn kautta.
- Osa sen jäsenkirkoista erosi kirkkoyhteisöstä sen liberaalien kantojen vuoksi.
- Ensimmäisen anglikaanisen naispiispan virkaan vihkiminen herätti laajoja protesteja jäsenkirkoissa.
- Arkkipiispan lahjussyytteiden julkiset oikeudenkäynnit.

D18. Mihin seuraavista termi jihad voi viitata islamin eri suuntauksissa ja tulkinnoissa?

- Aseelliseen taisteluun.
- Puolustukselliseen sotaan.
- Yksilön sisäiseen kamppailuun syntiä ja egoa vastaan.
- Pyhiinvaellukseen Mekkaan.
- Ponnisteluun oikeudenmukaisuuden edistämiseksi.

D19. Mikä tai mitkä väittämät kuvaavat lain ja evankeliumin välistä erottelua luterilaisuudessa?

- Laki paljastaa synnin ja ajaa ihmisen Kristuksen luo.
- Koska Kristus on lain loppu, laki ei enää koske kristittyä eikä hän siis voi rikkoa sitä vastaan.
- Sekä laki että evankeliumi ovat "Jumalan sanaa", mutta niiden tehtävä on eri.
- Lain ja evankeliumin erottaminen on luterilaisessa teologiassa keskeinen hermeneuttinen periaate raamatuntulkinnassa.
- Evankeliumi lahjoittaa sen, mitä laki vaatii.

D20. Mikä tai mitkä seuraavista sanonnoista ovat peräisin Raamatusta?

- Mitä ihminen kylvää, sitä hän myös niittää.
- Kaikki tiet vievät Roomaan.
- Aika parantaa haavat.
- Kun yksi ovi sulkeutuu, toinen avautuu.
- Ei mitään uutta auringon alla.